

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 4. února 2009 v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Čejky a soudců JUDr. Milana Špryňara a JUDr. Šárky Pfeiferové o odvolání obžalované [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED], trvale bytem [REDACTED] č.p. [REDACTED], proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 12.9.2008, č. j. 21 46/2008-334, *t a k t o* :

*Z podnětu odvolání obžalované se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu **zrušuje ve výroku o trestu** a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se nově rozhoduje tak, že **obžalované** [REDACTED] se za trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a odst. 1, 2 písm. b) tr. zákona, ohledně něhož zůstal výrok o vině v napadeném rozsudku nezměněn, **ukládá** podle § 215a odst. 2 tr. zákona **trest odnětí svobody v trvání dvou (2) let.***

*Podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zákona se výkon tohoto trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání tři (3) let.***

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byla obžalovaná uznána vinnou trestným činem týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a odst. 1, 2 písm. b) tr. zákona a odsouzena podle § 215a odst. 2 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání dvou roků, pro jehož výkon byla podle § 39a odst. 3 tr. zákona zařazena do věznice s dohledem.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaná shora uvedeného trestného činu dopustila tím, že od [redacted] 2004 do [redacted] 2007 v [redacted] č.p. [redacted] opakovaně, zejména psychicky a v menší míře i fyzicky, týrala svého manžela [redacted], nar. [redacted], což spočívalo v hrubém a vulgárním slovním napadání, ničení oděvů, zbavování a ničení jeho osobních věcí, omezování osobní svobody, bránění ve spánku, opakovaném vyhrožování zabitím, zničením jeho osoby, kdy například

- dne [redacted] 2006 ve večerních hodinách po odmítnutí jít se vykoupat na písku se na něj vrhla a kulečnickovými tágy jej tloukla přes nohy,
- dne [redacted] 2006 jej před dětmi udeřila přes ruce z důvodu jeho údajného úlisného chování,
- dne [redacted] 2006 po odmítnutí zaplacení účtu za její firemní telefon jej kopl do břicha a poté opakovaně udeřila pěstí,
- v přesně nezjištěných dnech v [redacted] 2006 mu poškozovala jeho osobní věci, které roztrhala a rozvěsila na lustr nebo zapletla do jízdního kola, svázala nohavice pyžama provazem, pověsila je na lustr, vyhrožovala mu zabitím a podpálením domu,
- dne [redacted] 2006 mu opakovaně vypínala televizi, vyhrožovala mu zkopáním a vulgárně jej napadala ve snaze vyprovokovat incident a následně kulečnickovým tágem prorazila kulečnickový stůl a po následném slovním incidentu mu opakovaně vysvětlovala, že on je viníkem celé situace a stále jej bude pronásledovat, dokud vše nepochopí,
- dne [redacted] 2007 po vulgárním slovním napadání jej opakovaně udeřila pěstmi a rohožkou, plivala mu do tváře, jeho oblečení vyházela pod schody do chodby a dokopala je do garáže a poté jej chytla za varlata a silně stiskla s tím, že jej v noci vykastruje, podpálí barák a jeden z nich musí zemřít,
- dne [redacted] 2007 kolem 00.30 hod. jej vzbudila s tím, že jej nenechá spát a opakovaně vyházela jeho šatník,
- dne [redacted] 2007 mu opakovaně bránila ve spánku a vyhrožovala zabitím, pokud nevezme zpět žádost o rozvod a plivala mu do obličeje,
- dne [redacted] 2007 jej krátkou dobu zamkla ve sklepe, vypustila pneumatiku u osobního automobilu, polila jej kávou a odcizila jeho osobní oblečení,

kdy takovýmito jednáním způsobila poškozenému psychické trauma střední intenzity a subdepresivní poruchu se silným psychosomatickým akcentem.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná v zákonné lhůtě odvolání, a to do výroku o vině i trestu. Namítla, že specifikace konkrétního jednání, jehož se měla dopouštět vůči poškozenému, je až za období od [REDACTED] 2006 do [REDACTED] 2007. Jednání za předchozí dobu je popsáno pouze v obecné rovině. Situace popsané pod dílčími skutky a označené daty [REDACTED] 2006 – [REDACTED] 2007 se nestaly. Dále namítá nezpůsobilost důkazů pořízených samotným poškozeným a jejich nezákonnost. Rovněž vznáší výhrady k věrohodnosti obsahu e-mailové korespondence. Závěry znaleckého posudku MUDr. Málkové neodpovídají skutečnosti, neboť znalkyně byla od samého počátku ovlivněna výše zmíněnými nahrávkami pořízenými poškozeným, tedy důkazy, jejichž nezákonnost obžalovaná namítá. Připomíná výpověď svědka [REDACTED], [REDACTED] poškozeného, který u hlavního líčení uvedl, že poškozený je šťastná osoba a s ničím si nedělá hlavu. Nepotvrdil tedy, že by na poškozeném, kterého viděl téměř denně, pozoroval nějaké trauma. Okresní soud ve svém závěru o vině nedostatečně zohlednil svědeckou výpověď [REDACTED], která vyzněla v její prospěch, a nedostatečně poukázal i na výpověď svědka [REDACTED], který potvrdil, že obžalovaná respektuje i názory ostatních lidí. Napadené rozhodnutí trpí neobjektivností, která je patrná i z hodnocení chování obžalované při hlavním líčení, které soud považoval za teatrální. Protože s poškozeným od roku 2007 nežije ve společném domě, nemůže z pohledu trestního práva docházet k naplnění skutkové podstaty žalovaného trestného činu, jak nesprávně okresní soud uvádí, když konstatuje, že obžalovaná udržuje protiprávní vztah. Důrazně se ohrazuje proti tvrzení soudu, že zneužila intimní detaily, které zjistila o poškozeném z terapeutických sezení, a že je vynesla na veřejnost. Za situace, kdy vůči ní bylo vzneseno tak závažné obvinění, na svoji obhajobu uvádí skutečnosti, které potvrzují problémy poškozeného v jeho psychice a sexuální oblasti. Navíc uvedené údaje byly poškozeným zmíněny při skupinové terapii, tedy v okruhu více osob. Vinu za konfliktní průběh manželství neshledává výlučně na své straně, ale podle jejího názoru ji nesou oba bývalí manželé, tedy i poškozený. Pokud nebude obžaloby v plném rozsahu zproštěna, navrhl, aby bylo omezeno období, po které se měla dopouštět protiprávního jednání vůči poškozenému na dobu od [REDACTED] 2006 do [REDACTED] 2007, kdy jsou popsána jednotlivá konkrétní jednání, jichž se měla dopouštět, pak by ale byla důvodná právní kvalifikace pouze podle § 215a odst. 1 tr. zákona. Pokud by krajský soud neakceptoval uvedený návrh a ponechal právní kvalifikaci ve stavu, jak je popsána v napadeném rozsudku, namítá nepřiměřenou přísnost uloženému trestu, který neodpovídá zákonným kritériím a zejména osobě obžalované, která doposud vedla řádný život, a proto navrhuje, aby byl nově uložen pouze podmíněný trest odnětí svobody.

Z podnětu podaného odvolání přezkoumal krajský soud podle § 254 odst. 1, 3 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to zejména z hlediska vytýkaných vad.

Napadený rozsudek je výsledkem řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V takto provedeném dokazování okresní soud postupně vykonal všechny důkazy nutné pro

zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, přičemž tyto zhodnotil jednotlivě, ve vzájemných souvislostech i v celém souhrnu logickým a zároveň podrobně zdůvodněným způsobem, kterému z hlediska pravidel stanovených pro hodnocení důkazů nelze nic vytknout.

Okresní soud postupoval správně, pokud dospěl k závěru o vině obžalované [redacted] tím, že v období od [redacted] 2004 do [redacted] 2007 v [redacted] opakovaně, zejména psychicky a v menší míře i fyzicky, týrala svého manžela [redacted], což spočívalo v hrubém a vulgárním slovním napadání, ničení oděvů, zabavování a ničení jeho osobních věcí, omezování osobní svobody, bránění ve spánku, opakovaném vyhrožování zabitím a zničením jeho osoby, kdy takovýmto jednáním způsobila poškozenému psychické trauma střední intenzity a subdepresivní poruchu se silným psychosomatickým akcentem.

Předně sama obžalovaná doznává vedle hádek s poškozeným (včetně užívání vulgarismů) i některá jednání popisovaná poškozeným, jako plivání na jeho osobu a úder sluchátkem telefonu se vznikem modřiny, rozházení jeho věcí a jejich přemístění do prostoru garáže, rozřezání bundy, rozbití skla ve dveřích a vypuštění pneumatik vozidla poškozeného. Byť se jedná pouze o dílčí útoky, svým obsahem korespondují s popisem chování obžalované, jak o něm hovoří, sice ve větším rozsahu, i sám poškozený. Ani krajský soud nemá žádné pochybnosti o věrohodnosti výpovědi poškozeného, kterou považuje za zachovalou i znalkyně Mgr. Lenka Čermáková, která ji navíc označila za reprodukci skutečně prožitých událostí. Znalkyně navíc vyloučila možnost ovlivnění výpovědi poškozeného či její vykonstruování. V popisu jednání obžalované není výpověď poškozeného osamělá, ale je podpořena svědeckými výpověďmi [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted], kteří popsali konkrétní způsoby jednání obžalované, s nimiž se osobně setkali. S těmito důkazy pak plně korespondují zvukové a obrazové nahrávky pořízené poškozeným. Nelze přisvědčit námitkám obžalované, že se jedná o důkaz nezákonný, když nebyl pořízen za účasti státních orgánů, respektive, že nepřiměřeně zasahuje do soukromí obžalované. Za důkaz totiž obecně může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, a skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k jeho odmítnutí (§ 89 odst. 2 tr. řádu). Uplatněním uvedeného důkazu v trestním řízení poškozený ani nepřiměřeně nezasáhl do soukromí obžalované, když pouze zadokumentoval její chování vůči své osobě. Naopak nelze pominout, že právě obžalovaná uplatnila v rámci své obhajoby skutečnosti, které výrazně zasahují do soukromí poškozeného – nastíněné problémy v jeho sexuální oblasti, problémy v předchozím manželství a následné úpravy poměru k nezletilým dětem. Zcela vyvrácena byla námitka obžalované podporovaná svědeckou výpovědí její dcery z prvního manželství [redacted], že to byl právě poškozený, kdo hádky a následné konflikty vyvolával, neboť již ze znaleckého posudku zpracovaného na osobu poškozeného je zřejmé, že se jedná o osobu submisivní, poddajnou a ustupující i za cenu osobního diskomfortu, ztrát a kompromisů, když obecně nemá poškozený rád konflikty. Naproti tomu byly u osoby obžalované znaleckým posudkem z odvětví psychiatrie zjištěny rysy histrionské

s emočně nestabilní impulzivitou, které se projevují tendencí jednat neočekávaně a bez uvážení následků. Obžalovaná tak má tendenci k nesnášenlivému chování, ke konfliktům s ostatními a sklony k výbuchům. Tato porucha osobnosti obžalované pak vede k její slovní a fyzické agresivitě. To, že obžalovaná je ženou dominantní, ostatně vyplývá i z výpovědí svědků [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE]. Nedůvodně obžalovaná zpochybňuje e-mailovou korespondenci poškozeného s institucemi, u nichž hledal pomoc, neboť i tato část důkazů logicky zapadá do celkového rámce zjištěných skutečností a odpovídá dodatečně vyžádaným zprávám od těchto organizací. Pokud obžalovaná namítala, že i ona vyhledala odbornou pomoc, pak nelze přehlédnout zejména zprávu [REDAKCE], o. s., z níž jednoznačně vyplývá odmítavé stanovisko obžalované k racionálnímu objasnění (zmapování) vzniklé situace a její nesouhlas, včetně nepřiměřené reakce na objektivní hodnocení partnerského vztahu s poškozeným ze strany psychologické poradkyně, když jí „nebylo řečeno, co chtěla slyšet“.

S ohledem na výše uvedené, kdy výpověď poškozeného a jím popisované jednání obžalované považuje krajský soud za věrohodné, nebylo důvodu poškozenému nevěřit i v části, že obžalovaná se protiprávním způsobem k jeho osobě chovala již od [REDAKCE] 2004. Nebylo možno přisvědčit ani námitce neobjektivnosti vypracovaných znaleckých posudků, když znalkyně měly být ovlivněny nahrávkami pořizovanými poškozeným, když z obou znaleckých posudků je zřejmé, že znalkyně ve svých závěrech vycházely především z osobních pohovorů s obžalovanou a poškozeným. Konečně nedůvodná byla i námitka obžalované, že poškozený nemohl být týrán, pokud jeho [REDAKCE] z kanceláře [REDAKCE] si na něm ničeho nevšiml a hodnotí ho jako pohodového člověka, neboť ze závěru znaleckého posudku jednoznačně vyplývá, že právě práce a pracovní prostředí se stalo útočištěm poškozeného a místem, kde se cítil dobře, na rozdíl od místa společného bydliště s obžalovanou.

Z těchto důvodů dospěl krajský soud k závěru, že výrok o vině obžalované [REDAKCE] v rozsudku okresního soudu je správný a odpovídá zákonu.

Správně zjištěný skutkový stav okresní soud posoudil po právní stránce v souladu se zákonem s tím, že jednáním obžalované byl spáchán trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a odst. 1, 2 písm. b) tr. zákona. Kvalifikovaná skutková podstata uvedeného trestného činu a potřebný stupeň společenské nebezpečnosti je pak naplněn zjištěnými následky na duševním zdraví poškozeného, který utrpěl psychické trauma minimálně střední intenzity, když zcela na místě jsou i úvahy o posttraumatické stresové poruše.

Okresní soud však pochybil, pokud obžalované za výše uvedené jednání uložil trest odnětí svobody v trvání dvou roků, pro jehož výkon ji za použití § 39a odst. 3 tr. zákona zařadil do věznice s dohledem. Okresní soud tak nedostatečně přihlédl k dosavadnímu řádnému způsobu života obžalované, která nebyla doposud soudně trestána ani postižena za přestupek. I přes délku doby, po kterou se obžalovaná dopouštěla žalovaného jednání, pak bylo na místě zejména s ohledem na dosavadní

řádný způsob života obžalované a skutečnost, že nelze předpokládat pokračování (opakování) její trestné činnosti ve vztahu k poškozenému, uložení trestu odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon bude podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti výroku ad I) rozsudku podat **dovolání**. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Pardubicích dne 4. února 2009

JUDr. David Čejka
předseda senátu